

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/189/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220210977
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7220210977.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a sudkýň JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Adriany Murínovej v spore žalobcu: KOSIL - BYTY, s. r. o., IČO: 36 824 038, so sídlom Košice, Garbiarska 5, zastúpeného: JUDr. Richard Kovalčík, advokát, so sídlom Košice, Rázusova 1, proti žalovanému: Mesto Košice, IČO: 00 691 135, so sídlom Košice, Trieda SNP 48/A, o 12.828,79 eur s príslušenstvom, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Mestského súdu Košice č.k. K2-10C/79/2020-477 zo dňa 18.9.2023 v spojení s opravným uznesením Mestského súdu Košice č.k. K2-10C/79/2020-540 zo dňa 19.11.2024

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku o zamietnutí žaloby.
- II. M e n í rozsudok v spojení s opravným uznesením vo vyhovujúcej časti tak, že žalobu z a m i e t a.
- III. N e p r i z n á v a stranám sporu nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol o žalobe žalobcu doručenej súdu 29.10.2020 proti žalovanému, ktorou sa žalobca domáha zaplata 12.828,79 eura zodpovedajúcej obvyklej odplate za bezdôvodné užívanie pozemkov C-KN č. XXXX/XXX, č. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX za obdobie od 1.6.2019 do 31.10.2020 súčasne zodpovedajúcej spoluvlastníckemu podielu žalobcu o veľkosti 199/12 k celku, a pozemkov C-KN č. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX za obdobie od 1.11.2018 do 31.10.2020, spolu s príslušenstvom pozostávajúcim z úrokov z omeškania ročne vo výške 5 % od 30. 10. 2020 do zaplata, keďže je výlučným vlastníkom týchto nehnuteľností nachádzajúcich sa v Košiciach, evidovaných katastrálnym odborom Okresného úradu Košice na liste vlastníctva č. XXXXX pre katastrálne územie B., a to pozemku registra C-KN par. č. 2932/138 - ostatné plochy vo výmere 4 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/139 - ostatné plochy vo výmere 66 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/140 - ostatné plochy vo výmere 6 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/141 - ostatné plochy vo výmere 10 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/142 - ostatné plochy vo výmere 81 m², pozemku registra C-KN par. č. 2932/143 - ostatné plochy vo výmere 14 m². Preto pozemky žalobcu sú verejnou zeleňou nachádzajúcou sa v bytovej zástavbe, ktorá je prístupná neobmedzenému okruhu užívateľov, najmä obyvateľom okolitých obytných domov, ako aj užívateľom parkovacích miest nachádzajúcich sa v bezprostrednej blízkosti týchto pozemkov, pozemky žalobcu sú teda dennodenne užívané verejnosťou, a to bez súhlasu žalobcu. Oplotenie pozemkov žalobcu by narušilo urbanistickú, ekologickú a estetickú funkciu okolitého priestoru, nehľadiac na náklady, ktoré by bolo nutné do oplotenia investovať. Žalobca je aj podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v Košiciach, evidovanej katastrálnym

odborom Okresného úradu Košice na liste vlastníctva č. XXXXX pre katastrálne územie B., obec C. - D., E. C. F., a to pozemku registra C-KN par. č. 2932/131 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 2.309 m², a to v spoluvlastníckom podiele 199/200 k celku. Predmetná nehnuteľnosť sa nachádza v bytovej zástavbe a je prístupná neobmedzenému okruhu užívateľov. Geometrickým plánom vyhotoveným 10.12.2018 došlo k rozdeleniu pozemku a k vytvoreniu nových parciel nasledovne: a) parcela registra C-KN par. č. 2932/131 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 1.110 m² b) parcela registra C-KN par. č. 2932/223 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 185 m², c) parcela registra C-KN par. č. 2932/230 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 91 m², d) parcela registra C-KN par. č. 2932/231 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 2 m², e) parcela registra C-KN par. č. 2932/232 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 197 m², f) parcela registra C-KN par. č. 2932/233 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 25 m², g) parcela registra C-KN par. č. 2932/234 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 490 m², h) parcela registra C-KN par. č. 2932/235 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 11 m², i) parcela registra C-KN par. č. 2932/236 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 58 m², j) parcela registra C-KN par. č. 2932/237 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 77 m², k) parcela registra C-KN par. č. 2932/238 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 45 m², l) parcela registra C-KN par. č. 2932/239 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 6 m², m) parcela registra C-KN par. č. 2932/240 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 12 m². Všetky parcely sú buď miestnymi komunikáciami alebo verejnou zeleňou a sú tak užívané verejnosťou. Na parcele registra C-KN č. 2932/234 žalovaný dokonca zriadil tri stĺpy verejného osvetlenia, a to bez súhlasu žalobcu. Bez poskytovania finančného ekvivalentu žalobcovi sa žalovaný bezdôvodne obohacuje na úkor žalobcu. Aj keď existuje právny dôvod užívania verejného priestranstva, nejde o titul, podľa ktorého by obci vzniklo oprávnenie, aby také plnenie zo strany tretej osoby bolo poskytnuté bezplatne. Žalobca neudelil na užívanie pozemkov v obytnej zástavbe súhlas. Žalobca ako vlastník pozemkov povinný strieť obmedzenie svojho vlastníckeho práva tým, že jeho pozemky sú užívané pre potreby všetkých ako verejné priestranstvo v obytnej zástavbe, ale za náhradu. Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku č. 24/2019 vypracovaného znalcom F. G. H. 25.2.2019 na určenie výšky nájomného za užívanie pozemkov žalobcu. Všeobecná hodnota nájmu parciel registra C-KN č. 2932/131, č. 2932/230, č. 2932/232, č. 2932/233, č. 2932/234, ktoré sa nachádzajú pod miestnymi komunikáciami, bola určená na 3,429 eura/m²/rok; nájomné za ich užívanie dosahuje 6.559,68 eura za rok. Všeobecná hodnota nájmu parciel, ktoré sú verejnou zeleňou, bola určená na 2,963 eura/m²/rok; nájomné za ich užívanie dosahuje 1.173,35 eura za rok. Od 1.6.2019 do 31.10.2020 predstavuje výška bezdôvodného obohatenia 10.294,79 eura. V prípade určenia výšky bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemkov C-KN č. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, č. 2932/142 a č. 2932/143, resp. zodpovedajúceho spoluvlastníckeho podielu na pozemkoch, vychádzal žalobca zo znaleckého posudku č. 113/2018 vypracovaného znalcom Ing. Jozefom Murínom 6.7.2018 a na jeho podporu predložil aj znalecký posudok Ing. I. z 12.9.2020. Na základe predmetných znaleckých posudkov bola priemerná hodnota nájomného za rok 2015 určená na 6,61 eura/m²/rok, za rok 2016 na 7 eur/m²/rok a za rok 2017 sumu 6,83 eura/m²/rok. Dižné nájomné za užívanie pozemkov C-KN č. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, A. XXXX/XXX, č. 2932/142 a č. 2932/143 za obdobie 1.11.2018 - 31.10.2020 žalobca určil na sumu 2.534 eur (7 eur x celková výmera dotknutých parciel o veľkosti 181 m² x 2 roky).

2. Žalovaný s nárokom žalobcu čo do dôvodu a výšky v celom rozsahu nesúhlasil. Nepoprel, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXXX sú vo vlastníctve žalobcu, ale žalovaný jeho právo rešpektuje a v jeho výkone mu nebráni. Poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.1.2011 sp. zn. 4Cdo/52/2009, že aj súkromné vlastníctvo môže byť vo všeobecnosti za verejné priestranstvo s aplikáciou v prospech žalovaného v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z., preto sporné pozemky sú verejnou zeleňou. Navrhoval, aby súd žalobcom uplatnený nárok právne posúdil ako nárok na finančnú náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno, pričom jednorazová náhrada za zriadenie vecného bremena vznikla vlastníkovi zaťaženého pozemku ex lege ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. s tým, že v súlade s ust. § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) sa nárok na takúto náhradu premlčuje v zákonom stanovenej trojročnej dobe, ktorá uplynula dňa 1.7.2012.

3. Rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 15.10.2021 v spore súd žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi 12.828,79 eura s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 12.828,79 eura od 10.12.2020 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 99 %. Tento rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3. januára 2023 sp. zn. 3Co/6/2022 vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania zrušený a vec v rozsahu zrušenia vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, berúc zreteľ aj

na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/78/2022 zo dňa 13. septembra 2022, rozhodnutia NS SR a ÚS SR, ktoré citoval v odôvodnení svojho rozhodnutia, s potrebou dôsledného a podrobného odôvodnenia použitia toho ktorého právneho režimu s tým, že pokiaľ bude súd aplikovať zákon č. 66/2009 Z.z. je potrebné to aj odôvodniť v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

4. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie rozhodol v tomto znení:

5. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2.978,20 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.978,20 eur od 10.12.2020 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

6. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

7. Žalovanému proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 54 %.

8. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, po právnom posúdení veci v zmysle ust. 123 OZ, § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 488 OZ, § 489 OZ, § 451 ods. 1,2 OZ, § 458 ods. 1 OZ, § 563 OZ, § 517 ods. 1 OZ, § 3 nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca sa žalobou domáha vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného z dôvodu, že parcely v jeho vlastníctve užíva ako verejné priestranstvo a preto je povinný mu za také užívanie poskytnúť aj primeranú náhradu v zmysle ust. § 451 až 459 OZ. Sporným medzi stranami sporu bolo, či pozemky žalobcu - parcely č. 2932/138, č. 2932/139, č. 2932/140, č. 2932/141, č. 2932/142, č. 2932/143, č. 2932/223, č. 2932/235, č. 2932/236, č. 2932/237, č. 2932/238, č. 2932/239, č. 2932/240, na ktorých sa nachádza zeleň, parcely č. 2932/139, č. 2932/142, č. 2932/230, č. 2932/232, č. 2932/233, na ktorých sa čiastočne (parcely č. 2932/139 a č. 2932/142 obsahujú aj zeleň) alebo úplne sa tam nachádzajú chodníky, parcela č. 2932/131, na ktorej je cesta, ktoré všetky nie sú vo vlastníctve žalovaného a tiež parcela č. 2932/234, na ktorej je chodník vo vlastníctve žalovaného, sú verejným priestranstvom, a či žalobca má v takom prípade nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako aj otázka verejnoprospešného účelu pre potreby obyvateľov žalovaného, keďže v danom prípade ide o parcely, ktoré sa nachádzajú pri bytových domoch a parkovacích miestach a garážach tretích osôb, najmä vlastníkov bytov v týchto bytových domoch, ktoré sporné parcely oddeľujú, či už trávnatými plochami alebo chodníkmi na nich umiestnenými. Súd prvej inštancie mal za to, že zeleň, ktorá sa na sporných parcelách (s výnimkou pár stromov na parcelách č. 2932/235 až 237) nachádza, predstavuje výlučne trávnatý porast a vzhľadom na svoju výmeru a umiestnenie, neplní účel verejnej zelene poskytujúci relaxačný, oddychový či náučný priestor. Vzhľadom na svoju minimálnu výmeru a špecifický tvar je len dôsledkom vybudovaného zastavaného priestoru a ten zostávajúci bez špecifického významu nie je preto podľa názoru súdu splnený predpoklad jej účelového užívania a plnenia funkcie verejnej zelene pre verejnosť na jej rekreáciu a na ďalšie s tým súvisiace využitie tak, ako to má na mysli § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. Pokiaľ žalobca poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2011 sp. zn. 4Cdo/52/2009 a verejné priestranstvo tam definované, aj z tohto rozhodnutia možno vyvodiť, že jedným z predpokladov existencie verejného priestranstva, je jeho verejnoprospešné využitie na plnenie funkcií obce, ktoré vo vzťahu k svojim obyvateľom má. V danom prípade ide o sídliskovú zeleň, na pozemku v území dokončenej obytnej zástavby, ktorý bol svojím charakterom, tvarom a umiestnením určený k plneniu funkcie verejnej zelene, pričom charakter dotknutého pozemku navrhovateľky (verejné priestranstvo - verejná zeleň) vyplýval zo všeobecne záväzných nariadení odporcu platných a účinných v rozhodnom období (bližšie odôvodnenie tohto rozsudku). Vychádzajúc z uvedeného rozhodnutia a skutkového stavu tam uvedeného, aplikujúc znenie § 2b ods. 1 zákona o obecnom zriadení účinného od 1.4.2018 vrátane podmienok vzniku verejného priestranstva ex lege (odsek 44. až 52. odôvodnenia) na skutkový stav v tomto spore po vykonanom dokazovaní (vrátane obhliadky na mieste samom), súd dospel k záveru, že v prejednávacom prípade o verejné priestranstvo nejde, a preto v tejto časti žalobu zamietol.

9. V prípade parcel č. 2932/234, č. 2932/235, č. 2932/236, č. 2932/237, v rámci vzťahu žalobca a žalovaný, však súd dáva do pozornosti situáciu, odlišnú od vyššie uvedených úvah, a to tým, že na týchto parcelách vo vlastníctve žalobcu sú umiestnené veci vo vlastníctve žalovaného. Odhliadnuc od toho, že nie je dané užívanie týchto parcel ako verejného priestranstva, skutočnosť, že sú na nich stĺpy verejného osvetlenia a časť chodníka vedúceho pozdĺž bytového domu, znamená, že žalovaný ich týmto spôsobom, hoci aj ich umiestnením, užíva, a robí tak bez konkrétnej dohody, existencie zmluvného vzťahu so žalobcom, ktorý by upravoval také užívanie. Za takých okolností je preto povinný

žalobcovi vydať bezdôvodného obohatenie podľa § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka. To si žalobca uplatnil včas podanou žalobou v premlčacej lehote (§ 107 Občianskeho zákonníka a preto dospel k záveru o aplikácii bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 451 OZ, pričom na preukázanie výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku č. 24/2019 vypracovaného znalcom F. G. H. 25.2.2019 na určenie výšky nájomného za užívanie pozemkov žalobcu. Z obsahu znaleckého posudku je zrejmé, že všeobecná hodnota nájmu parcely č. 2932/234, ktoré sa nachádza pod miestnou komunikáciou, spolu vo výmere 490 m² (z toho na spoluvlastnícky podiel žalobcu pripadá 487,55 m²), bola určená na sumu 3,429 eura/m²/rok; nájomné za ich užívanie tak dosahuje 1.680,21 eura za rok, za 17 mesiacov je to 2.380,30 eur, z toho na podiel žalobcu je 2.368,40 eur. Všeobecná hodnota nájmu parciel, na ktorých je verejné osvetlenie č. 2932/235, č. 2932/236, č. 2932/237, vo výmere 11 m², 58 m² a 77 m², spolu 146 m² (z toho na spoluvlastnícky podiel žalobcu pripadá 145,27 m²), bola znaleckým posudkom určená na 2,963 eura/m²/rok; nájomné za ich užívanie tak dosahuje výšku 432,50 eura za rok, za 17 mesiacov 612,84 eur, z toho na podiel žalobcu je 609,80 eur. Za obdobie od 1.6.2019 do 31.10.2020 predstavuje výška bezdôvodného obohatenia sumu 2.978,20 eur. Na základe uvedeného preto súd žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.978,20 eur, ktorá bola podaná včas v premlčacej lehote podľa § 107 Občianskeho zákonníka, vyhovel. V prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, keď nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa týkal parciel, za ktoré mu vzhľadom na odôvodnenie uvedené v odsekoch 44. až 52. nesvedčí. Žalobca uplatnil aj nárok na úroky z omeškania s počiatkom od 30.10.2020 do zaplatenia. Súd za výzvu na plnenie považoval až samotnú žalobu (keď iná výzva predložená nebola), ktorá bola žalovanému doručená 8.12.2020. V zmysle ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka bol žalovaný povinný žalobcovi plniť na druhý deň, tzn. 9.12.2020 a odo dňa nasledujúceho, teda od 10.12.2020 je žalovaný v omeškaní s peňažným plnením a je povinný platiť úroky z omeškania vo výške zodpovedajúcej základnej úrokovej sadzbe Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania zvýšenej o 5 percentuálnych bodov. Súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti, že žaloba o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % zo sumy 12.828,79 eura od 30.10.2020 do 9.12.2020 bola II. výrokom rozsudku z 15. októbra 2021 zamietnutá a rozsudok v tomto výroku nadobudol právoplatnosť 16.11.2021. Okamih počiatku omeškania žalovaného vo vzťahu k vyhovujúcemu plneniu tak vyplýva z uvedeného rozsudku z 15. októbra 2021, ktorým je súd v tejto časti viazaný. Súd zároveň zamietol úroky z omeškania z časti, v ktorej žalobu zamietol, a to za obdobie od 10.12.2020 do zaplatenia.

10. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP a zohľadnil nielen uplatnenú istinu, ale aj príslušenstvo (úroky z omeškania - ich predbežnú výšku príslušenstva k času svojho rozhodnutia a pri posúdení úspechu v konaní) zistil, že žalobca žalobou uplatnil celkovo sumu 14.675,89 eur vrátane úrokov z omeškania a nakoľko posúdil žalobu ako dôvodnú v časti o zaplatenie 3.391,47 eur (istina 2.978,20 eur a 413,27 eur úroky z omeškania), bol tak žalobca úspešný v miere zodpovedajúcej 23% a žalovaný 77%, čo predstavuje konečný úspech žalovaného 54%.

11. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalobca, čo do výroku pod č. II. a III. Navrhoval odvolaciemu súdu, aby odvolaním napadnuté výroky rozsudku zmenil a to tak, že súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi aj 9.850,59 eur s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 9.850,59 eur od 10.12.2020 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Poukazoval na to, že súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdením žalobcu, podľa ktorého nárok žalobcu nie je možné posudzovať na základe zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovo-právnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky, tak ako to navrhoval žalovaný, ale na základe Občianskeho zákonníka, preto aj vyhovel nároku žalobcu týkajúceho sa vydania bezdôvodného obohatenia, ktorý súvisí s užívaním pozemku s parc. č. 2932/234 (pozemok, na ktorom sa nachádza chodník vo vlastníctve žalovaného) a pozemku s parc. č. 2932/235, 2932/236 a 2932/237 (pozemky, na ktorých sa nachádza zeleň a stavby vo vlastníctve žalovaného, a to chodník a stĺpy verejného osvetlenia – viď 53. a 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku), preto súd prvej inštancie rozhodol správne, čo sa týka priznaného nároku žalobcu na vydanie

bezdôvodného obohatenia súvisiaceho s užívaním pozemkov s parc. č. 2932/234, 2932/235, 2932/236 a 2932/237.

13. Okrem vyššie uvedeného z rozsudku taktiež vyplýva, že v prípade nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia súvisiaceho s užívaním pozemkov s parc. č. 2932-131, XXXX-XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, XXXX/XXX, 2932/240 súd prvej inštancie žalobcovi nevyhovel, a to s odôvodnením, že predmetné pozemky údajne nemajú charakter verejného priestranstva (rovnaký názor súd prvej inštancie zaujal pritom aj v prípade pozemkov s parc. č. 2932/234, 2932/235, 2932/236 a 2932/237, pri ktorých žalobcovi priznal nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia), a to z toho dôvodu, že pozemky, ktoré sa nachádzajú pri bytových domoch, parkovacích miestach, resp. garážach tretích osôb a sú umiestnené v rámci určitého vnútorného priestoru danej obytnej časti a slúžia predovšetkým vlastníkom nehnuteľností v danom priestore (bod 49. a 51. odôvodnenia rozsudku), resp. zeleň, ktorá sa na týchto pozemkoch nachádza je výlučne len trávnatý porast (s výnimkou pár stromov), ktorá neplní účel verejnej zelene poskytujúci relaxačný, oddychový, či náučný priestor a ktorá vzhľadom na svoju minimálnu výmeru a špecifický tvar je len dôsledkom vybudovaného zastavaného priestoru a ten bez špecifického významu dopĺňa (bod 50. odôvodnenia rozsudku). S vyššie uvedeným názorom súdu prvej inštancie sa ale žalobca nestotožnil, rovnako ako ani s výkladom pojmu verejné priestranstvo podľa ust. § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, resp. pojmu „verejnoprospešný účel priestoru“, resp. „všeobecná určenosť pozemku pre potreby obyvateľov“, ktorý je zo strany súdu prvej inštancie vnímaný neodôvodnene reštriktívne. Podľa ust. § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení: „Verejné priestranstvo je ulica, námestie, park, trhovisko a iný priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý bez ohľadu na vlastnícke vzťahy slúži na všeobecné užívanie, ak osobitný zákon neustanovuje inak“. Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že verejným priestranstvom je o.i. aj akýkoľvek priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý slúži na všeobecné užívanie. Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia zákona o obecnom zriadení je zrejmé, že obec (mesto) pri výkone samosprávnych funkcií najmä (o.i.) vykonáva údržbu a správu verejných priestranstiev a zabezpečuje verejnoprospešné služby, medzi ktoré patrí aj správa a údržba verejnej zelene. Okrem uvedených povinností, vyplývajúcich každej obci priamo z citovaného zákona, každá obec, t.j. aj žalovaný, pri výkone samosprávnych funkcií (najmä) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky pre vzdelávanie, kultúru, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport. Vyššie uvedený názor vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.1.2011 sp.zn. 4Cdo 52/2009. Vzhľadom na odôvodnenie prezentované súdom prvej inštancie v bode 49. až 51. odôvodnenia rozsudku má žalobca za to, že súd prvej inštancie nielenže nesprávne posúdil (vyhodnotil) vykonané dokazovanie, t.j. zistenia týkajúce sa charakteru pozemkov žalobcu, ale taktiež zároveň aj nesprávne vykladal pojem „verejnoprospešný účel priestoru“, resp. „všeobecná určenosť pozemku pre potreby obyvateľov“ (predmetný pojem súd prvej inštancie vykladal evidentne reštriktívne). Žalobca sa nemôže stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že pozemky žalobcu nesplnia verejnoprospešný účel, teda najmä dopravný a rekreačný tak, ako to požaduje súd prvej inštancie, a to za nasledovných dôvodov: cestné komunikácie sú funkčne prepojené so všetkými súvisiacimi a na nich nadväzujúcimi priestormi a komunikáciami, sú súčasťou celej siete cestných komunikácií MČ Terasa a tvoria s nimi jeden celok (nie sú stavebne oddelené), nachádzajúce sa na pozemkoch a s parc. č. 2932/131, 2932/232, 2932/233 a 2932/234 zabezpečujú spojenie ulíc J. a K. na jednom konci s ulicami Moldavská cesta (nákupné centrál LIDL a FRESH) a Tr. SNP na druhom konci tvoria teda určitý komunikačný koridor medzi jestvujúcou zástavbou cestná komunikácia nachádzajúca sa na pozemku s parc. č. 2932/131 nezabezpečuje prístup len ku garážam na pozemkoch s parc. č. 2932/112, ale aj k polyfunkčnej budove nachádzajúce sa na pozemku s parc. č. 2919 a nadväzuje na ňu chodník na pozemku s parc. č. 2932/230, ktorý vedie k vstupu do areálu ZŠ Bernolákova 18 a ďalej k bytovým domom a L. C. M. K. N. B. O. (teda k stavbám majúcim všeobecne-prospešný charakter). Zeleň zohráva významnú úlohu a má zásadný vplyv na stav a kvalitu životného prostredia v meste (uvedená skutočnosť vyplýva aj z príspevku F. D. O. vypracovaného v rámci projektu „UrbSpace“), pričom zásadný význam zohráva de facto akýkoľvek trávnatý porast v meste (zvýšenie vlhkosti, zadržiavanie vody, znižovanie prehrievania vzduchu, atď.); zeleň svojou povahou a charakterom má o.i. aj estetickú funkciu, t.j. rekreačnú funkciu v širšom slova zmysle (vizuálne pozitívny vnem na človeka, v prípade, ak by na miestach, kde je zeleň bolo napr. rumovisko, resp. neudržiavaný priestor, malo by to na obyvateľov nesporne negatívny vplyv), zeleň ako (podľa názoru súdu prvej inštancie) „dôsledok vybudovaného zastavaného priestoru“ možno „len“ dopĺňa tento zastavaný priestor, avšak rozhodne nie „bez špecifického významu“ (ako uviedol súd prvej inštancie), pretože jej verejnoprospešný význam

je v zmysle uvedeného daný samotnou jej podstatou trávnaté plochy nachádzajúce sa na pozemkoch s parc. č. 2932/235, 2932/236, 2932/237, 2932/238, 2932/239 a 2932/231 sú funkčne začlenené do jedného celku s pozemkami vo vlastníctve žalovaného, na ktorých sa taktiež nachádza trávnatý porast, a za týmto účelom sú žalovaným aj pravidelne udržiavané (kosené), čo jednoznačne nasvedčuje tomu, že aj samotný žalovaný uznáva ich význam a potrebu pre životné prostredie (t.j. verejnoprospešný charakter) pozemok s parc. č. 2932/223 tvorí určitý predel medzi areálom ZŠ Bernolákova a parkovacími miestami a chodníkom, čím do istej miery izoluje tieto nehnuteľnosti navzájom, čím chráni školské priestory pred exhalátmi z motorových vozidiel. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že pozemky žalobcu, na ktorých sa nachádzajú cestné komunikácie, chodníky alebo zeleň, resp. trávnaté plochy majú jednoznačne verejnoprospešný charakter (dotknuté pozemky žalobcu plnia jednoznačne dopravnú (komunikačnú) funkciu a rekreačno-estetickú a ekologickú funkciu), t.j. sú všeobecne určené (využívané) pre potreby obyvateľov žalovaného, a teda súd prvej inštancie nielenže nesprávne vyhodnotil zistený skutkový stav, ale zároveň súd prvej inštancie vzhľadom na nesprávny výklad ust. § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, resp. pojmu „verejnoprospešný účel priestoru“, resp. „všeobecná určenosť pozemku pre potreby obyvateľov“ nesprávne vec aj právne posúdil. Rovnako poukazoval aj na to, že rozsudok nie je odôvodnený v zmysle § 220 ods. 2 CSP s poukazom už na namietané skutočnosti.

14. Žalovaný v podanom odvolaní proti I. výroku napadnutého rozhodnutia navrhol, aby súd tento výrok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, keďže súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, z čoho vychádza aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP). Apeloval na to, že žalovaný užíva pozemky žalobcu, parcely registra C-KN č. 2932/234, 2932/235, 2932/236 a 2932/237 (ďalej spolu aj ako „predmetné pozemky“) ako verejné priestranstvo. Z bodu 58. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie pri výpočte finančnej náhrady za užívanie predmetných pozemkov vychádzal z celej ich výmery, čo však žalovaný nepovažuje za správne, keďže z vykonaného dokazovania je podľa žalovaného zrejmé, že stavby, resp. veci vo vlastníctve žalovaného sa nachádzajú len na časti predmetných pozemkov, a teda nezaberajú celú ich výmeru. Táto skutočnosť vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, kde v bode 19. súd prvej inštancie uviedol: „Na parcele č. 2932/234 súd (z fotografií zo ZP č.l. 67 a 285, ortofotomapy č.l. 450 a obhliadky č.l. 460) zistil, že sa tam nachádza chodník tiahnuci sa pozdĺž bytového domu na ulici Moldavská cesta č. 1165/35, ktoré (chodníky) sú vo vlastníctve žalovaného. Na zvyšnej časti parcely č. 2932/234 sa nachádza časť asfaltovej cesty medzi radovými garážami, ako aj prístupové chodníky smerujúce ku garážam, ktoré nie sú vo vlastníctve ani v správe žalovaného“. Žalovaný zastáva názor, že práve tie časti parcely č. 2932/234, na ktorých sa nachádza časť asfaltovej cesty medzi radovými garážami a prístupové chodníky smerujúce ku garážam nespádajú do kategórie verejného priestranstva, keďže svojim umiestnením a tým, čo sa na nich nachádza, slúžia predovšetkým špecifickej skupine osôb, ktorá je vlastnícky prepojená s nehnuteľnosťami v tomto priestore (byty, garáže, parkovacie státa). Chodníky, resp. ich časti a cesta nachádzajúce sa na časti parcely č. 2932/234 zabezpečujú pre nich prístup z bytových domov k ich majetku. Uvedené stavby boli vybudované subjektmi odlišnými od žalovaného, pričom sú umiestnené výlučne v rámci vnútorného priestoru medzi bytovými domami a garážami, resp. parkovacími miestami. Hoci nie je vylúčené, že vzhľadom na neobmedzenú prístupnosť uvedených častí parcely č. 2932/234 môžu byť tieto sporadicky užívané aj inými osobami, však svojim charakterom a umiestnením neslúžia na plnenie konkrétnej verejnoprospešnej funkcie pre neobmedzený okruh ostatných obyvateľov žalovaného. Z obsahu žalobcom predloženého polohopisného a výškopisného zamerania verejného osvetlenia vyplýva, že na parcelách č. 2932/236 a 2932/237 vo vlastníctve žalobcu sa nachádzajú celkovo dva stĺpy verejného osvetlenia vo vlastníctve žalovaného (VO53462 a VO53463), pričom priemer betónovej základne pod každým zo stĺpov verejného osvetlenia predstavuje 0,4 m, a teda plocha každej betónovej základne predstavuje 0,1256 m². Súhrnná výmiera, v akej stĺpy verejného osvetlenia žalovaného zaberajú pozemky, parcely č. 2932/236 a 2932/237 tak predstavuje 0,2512 m². V zmysle daného polohopisného zamerania sa tretí zameraný stĺp verejného osvetlenia (VO 53461) nachádza na parcele vo vlastníctve žalovaného (C-KN č. 3009/40) a nie na spornej parcele č. 2932/2356 vo vlastníctve žalobcu.

15. Odvolací súd z dôvodu vydania nálezu Ústavného súdu SR pod sp.zn. II.ÚS 369/2025-49 zo dňa 29.4.2025 vyzval strany sporu na vyjadrenie k aplikácii záverov citovaného nálezu s odkazom na ust. § 193 CSP, pričom žalobca v podanom vyjadrení uviedol, že sa stotožňuje so záverom vyjadreným v závere ústavného súdu a považuje ho za spravodlivý s tým, že za adekvátnu náhradu považuje náhradu vo výške všeobecnej hodnoty nájmu, súdmi SR bežne aplikovanú pri rozhodovaní o výške

náhrady za bezdôvodné obohatenie získané užívaním nehnuteľností bez právneho dôvodu a preto nemal námietky k jeho aplikácii v prípade, ak to odvolací súd v predmetnom spore považuje za aplikovateľné. Žalovaný zastával názor, že primeraná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom vzniknutým podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. má povahu jednorazovej náhrady, na ktorú vzniklo právo dňom účinnosti zákona a to len tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona, dávajúc do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 427/2024-31 zo dňa 24.9.2024 a teda sa nestotožnil s argumentáciou Ústavného súdu SR, keďže právna otázka týkajúca sa formy náhrady za zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z. už bola vyriešená rozsiahlo ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ktorú citoval a rovnako odôvodňoval to aj nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 369/2025-49, že je nelogické, aby sa charakter účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. so zreteľom na odplatu za zákonné vecné bremeno titulom jednorazovej náhrady, čo ústavný súd vo svojom náleze ani nespochybnil. Preto je nelogické, aby sa tento jej charakter menil len z dôvodu plynutia času.

16. Ďalšie podania strán sporu vo veci podané neboli.

17. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolania strán sporu ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP a § 380 CSP, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP) na strane žalovaného, čo sa týka I. výroku rozsudku a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, čo ale nemožno konštatovať o odvolaní žalobcu a preto prejednávany spor odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

18. Predmetom sporu je nárok na finančnú náhradu za zaťaženie sporných pozemkov a tým vysporiadanie nárokov vyplývajúcich žalobcovi z jeho výlučného ako aj spoluvlastníckeho práva k predmetným pozemkom vo vzťahu k oprávneniu žalovaného, ktoré mu vyplýva z vecného bremena zriadeného vo verejnom záujme k týmto pozemkom zákonom č. 66/2009 Z.z., čo žalobca popieral a žiadal finančnú náhradu za zriadené zákonné vecné bremeno vo forme opakujúceho sa plnenia. Žalovaný je naopak toho názoru, že z titulu zákonného vecného bremena zriadeného vo verejnom záujme je žalobca povinný strpieť užívanie predmetných pozemkov s tým, že požadovaná finančná náhrada vo forme opakujúceho sa plnenia nemá oporu v zákone a preto vo vzťahu k jednorazovej finančnej náhrade za zriadenie vecného bremena žalovaný vzniesol námietku premlčania a poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v tejto otázke, s čím sa stotožnil aj odvolací súd.

19. Vzhľadom na uvedené žalobca mal za to, že žalovaný sporné parcely užíva ako verejné priestranstvo, a preto prichádzala do úvahy aplikácia inštitútu bezdôvodného obohatenia (§ 451 až 459 Občianskeho zákonníka). Sporným medzi stranami sporu bolo, či pozemky žalobcu - parcely č. 2932/138, č. 2932/139, č. 2932/140, č. 2932/141, č. 2932/142, č. 2932/143, č. 2932/223, č. 2932/235, č. 2932/236, č. 2932/237, č. 2932/238, č. 2932/239, č. 2932/240, na ktorých sa nachádza zeleň, parcely č. 2932/139, č. 2932/142, č. 2932/230, č. 2932/232, č. 2932/233, na ktorých sa čiastočne (parcely č. 2932/139 a č. 2932/142 obsahujú aj zeleň) alebo úplne nachádzajú chodníky, parcela č. 2932/131, na ktorej je cesta, ktoré všetky nie sú vo vlastníctve žalovaného a tiež parcela č. 2932/234, na ktorej je chodník vo vlastníctve žalovaného, sú rovnako verejným priestranstvom a či žalobca má v takom prípade nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nebolo sporné, že parcely vo vlastníctve žalobcu sú prístupné bez obmedzenia každému v tom smere, že tomu nebráni žiadna faktická prekážka. Spornou bolo otázka existencie všeobecného účelu užívania - verejnoprospešného účelu pre potreby obyvateľov žalovaného. Zeleň, ktorá sa na sporných parcelách (s výnimkou pár stromov na parcelách č. 2932/235 až 237) nachádza, predstavuje výlučne trávnatý porast a ktorá vzhľadom na svoju výmeru a umiestnenie, neplní účel verejnej zelene poskytujúci relaxačný, oddychový či náučný priestor. Vzhľadom na svoju minimálnu výmeru a špecifický tvar je len dôsledkom vybudovaného zastavaného priestoru a ten zostávajúci bez špecifického významu dopĺňa. Nie je preto podľa názoru súdu splnený predpoklad jej účelového užívania a plnenia funkcie verejnej zelene pre verejnosť na jej rekreáciu a na ďalšie s tým súvisiace využitie tak, ako má na mysli § 2b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. Pokiaľ žalobca poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2011 sp. zn. 4Cdo/52/2009 a verejné priestranstvo tam definované, aj z tohto rozhodnutia možno vyvodiť, že jedným z predpokladov existencie verejného priestranstva, je jeho verejnoprospešné využitie na plnenie funkcií obce, ktoré vo vzťahu k svojim obyvateľom má. Súd poukazoval na to, že v danom prípade ide o sídliskovú zeleň,

na pozemku v území dokončenej obytnej zástavby a bol svojím charakterom, tvarom a umiestnením určený k plneniu funkcie verejnej zelene, pričom charakter dotknutého pozemku navrhovateľky (verejné priestranstvo - verejná zeleň) vyplýval zo všeobecne záväzných nariadení odporcu platných a účinných v rozhodnom období (bližšie odôvodnenie tohto rozsudku). Vychádzajúc z uvedeného rozhodnutia a skutkového stavu tam uvedeného, aplikujúc znenie § 2b ods. 1 zákona o obecnom zriadení účinného od 1.4.2018 vrátane podmienok vzniku verejného priestranstva ex lege (odsek 44. až 46. odôvodnenia) na skutkový stav v tomto spore po vykonanom dokazovaní (vrátane obhliadky na mieste samom), súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci o verejné priestranstvo ale nejde a preto žaloba vo výroku pod č. I. vyhovel.

20. V prípade parcel č. 2932/234, č. 2932/235, č. 2932/236, č. 2932/237, v rámci vzťahu žalobca a žalovaný, však súd dal do pozornosti situáciu, odlišnú od vyššie uvedených úvah, a to tým, že na týchto parcelách vo vlastníctve žalobcu sú umiestnené veci vo vlastníctve žalovaného. Odhliadnuc od toho, že nie je dané užívanie týchto parcel ako verejného priestranstva, skutočnosť, že sú na nich stĺpy verejného osvetlenia a časť chodníka vedúceho pozdĺž bytového domu, znamená, že žalovaný ich týmto spôsobom, hoci aj ich umiestnením užíva, a robí tak bez konkrétnej dohody, existencie zmluvného vzťahu so žalobcom, ktorý by upravoval také užívanie a preto je povinný žalobcovi vydať bezdôvodného obohatenie podľa § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka. To si žalobca uplatnil včas podanou žalobou v premlčacej lehote (§ 107 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného preto súd žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.978,20 eur, ktorá bola podaná včas v premlčacej lehote podľa § 107 Občianskeho zákonníka, vyhovel. V prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, keď nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia sa týkal parcel, za ktoré mu vzhľadom na odôvodnenie uvedené v odsekoch 44. až 52. nesvedčí.

21. Nevyhovením žalobe v časti výroku pod č. II. žalobca nesúhlasil a v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca mal za to, že vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že (i) pozemky žalobcu, na ktorých sa nachádzajú cestné komunikácie, chodníky alebo zeleň, resp. trávnaté plochy majú jednoznačne verejnoprospešný charakter (dotknuté pozemky žalobcu plnia jednoznačne dopravnú (komunikačnú) funkciu a rekreačno-estetickú a ekologickú funkciu), t.j. sú všeobecne určené (využívané) pre potreby obyvateľov žalovaného, a teda (ii) súd prvej inštancie nielenže nesprávne vyhodnotil zistený skutkový stav, ale zároveň (iii) súd prvej inštancie vzhľadom na nesprávny výklad ust. § 2b ods. 1 zákona č. 369/1993 Zb. o obecnom zriadení, resp. pojmu „verejnoprospešný účel priestoru“, resp. „všeobecná určenosť pozemku pre potreby obyvateľov“, nesprávne vec aj právne posúdil. Žalovaný svoje odvolanie odôvodnil jedine tým, že súd prvej inštancie svojím rozhodnutím v tejto veci posúdením nároku žalobcu ako nároku na opakovanú náhradu vo väzbe na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v posudzovaných otázkach, pričom žalovaný užíva pozemky žalobcu, parcely registra C-KN č. 2932/234, 2932/235, 2932/236 a 2932/237 (ďalej spolu aj ako „predmetné pozemky“) ako verejné priestranstvo. Z bodu 58 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie pri výpočte finančnej náhrady za užívanie predmetných pozemkov vychádzal z celej ich výmery, čo však žalovaný nepovažuje za správne, keďže z vykonaného dokazovania je podľa žalovaného zrejmé, že stavby, resp. veci vo vlastníctve žalovaného sa nachádzajú len na časti predmetných pozemkov, a teda nezaberajú celú ich výmeru. Táto skutočnosť vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, kde v bode 19. súd prvej inštancie uviedol: „Na parcele č. 2932/234 súd (z fotografií zo ZP č. I. 67 a 285, ortofotomapy č. I. 450 a obhliadky č. I. 460) zistil, že sa tam nachádza chodník tiahnuci sa pozdĺž bytového domu na ulici Trieda SNP č. 406/69 až 406/73, ako aj časť chodníka tiahnuceho sa pozdĺž bytového domu na ulici Moldavská cesta č. 1165/35, ktoré (chodníky) sú vo vlastníctve žalovaného. Na zvyšnej časti parcely č. 2932/234 sa nachádza časť asphaltovej cesty medzi radovými garážami, ako aj prístupové chodníky smerujúce ku garážam, ktoré nie sú vo vlastníctve ani v správe žalovaného.“ Žalovaný zastáva názor, že práve tie časti parcely č. 2932/234, na ktorých sa nachádza časť asphaltovej cesty medzi radovými garážami a prístupové chodníky smerujúce ku garážam nespádajú do kategórie verejného priestranstva, keďže svojím umiestnením a tým, čo sa na nich nachádza, slúžia predovšetkým špecifickej skupine osôb, ktorá je vlastnícky prepojená s nehnuteľnosťami v tomto priestore (byty, garáže, parkovacie státi). Chodníky, resp. ich časti a cesta nachádzajúce sa na časti parcely č. 2932/234 zabezpečujú pre nich prístup z bytových domov k ich majetku. Uvedené stavby boli vybudované subjektmi odlišnými od žalovaného, pričom sú umiestnené výlučne v rámci vnútorného priestoru medzi bytovými domami a garážami, resp.

parkovacími miestami. Hoci nie je vylúčené, že vzhľadom na neobmedzenú prístupnosť uvedených častí parcely č. 2932/234 môžu byť tieto sporadicky užívané aj inými osobami, avšak svojim charakterom a umiestnením neslúžia na plnenie konkrétnej verejnoprospešnej funkcie pre neobmedzený okruh ostatných obyvateľov žalovaného. Z obsahu žalobcom predloženého polohopisného a výškopisného zamerania verejného osvetlenia vyplýva, že na parcelách č. 2932/236 a č. 2932/237 vo vlastníctve žalobcu sa nachádzajú celkovo dva stĺpy verejného osvetlenia vo vlastníctve žalovaného (VO53462 a VO53463), pričom priemer betónovej základne pod každým zo stĺpov verejného osvetlenia predstavuje 0,4 m, a teda plocha každej betónovej základne predstavuje 0,1256 m². Súhrnná výmera, v akej stĺpy verejného osvetlenia žalovaného zaberajú pozemky, parcely č. 2932/236 a 2932/237 tak predstavuje 0,2512 m². V zmysle daného polohopisného zamerania sa tretí zameraný stĺp verejného osvetlenia (VO53461) nachádza na parcele vo vlastníctve žalovaného (C-KN č. 3009/40) a nie na spornej parcele č. 2932/235 vo vlastníctve žalobcu.

22. Odvolací súd po oboznámení sa s dôvodmi napadnutého rozsudku, ako aj s obsahom a dôvodmi odvolania dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza vo vyhovujúcej časti z nesprávneho právneho posúdenia veci spočívajúceho v mylnej aplikácii práva tým, že súd prvej inštancie použil síce správny právny predpis, ale na daný prípad ho interpretoval nesprávne, v dôsledku čoho vo veci aj nesprávne rozhodol a je preto naplnený odvolací dôvod ustanovený v § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Netreba rovnako opomenúť to, že zároveň súd prvej inštancie žalobe žalobcu sčasti vyhovel neprihliadajúc ale na záväzný prejudiciálny účinok skorších rozhodnutí a so zreteľom na žalovaným spochybňovanú správnosť posúdenia tejto otázky a rovnako neberúc zreteľ ani na intencie odvolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 2 CSP s apelom na vydané zrušujúce uznesenie v danom spore.

23. Odvolací súd s odkazom na právne závery ústavného súdu vyjadrené v jeho náleze z 12. januára 2022 sp. zn. I.ÚS 171/2021 k otázke subjektívnej záväznosti rozsudku a otázke tzv. prejudiciálneho účinku súdneho rozhodnutia uvádza, že aj materiálnu stránku právoplatnosti súdneho rozhodnutia upravuje ustanovenie § 228 ods. 1 CSP, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Materiálna stránka právoplatnosti súdneho rozhodnutia spočíva v záväznosti tohto rozhodnutia pre určitý okruh subjektov. Ide o subjektívnu hranicu záväznosti súdneho rozhodnutia. V tomto zmysle je výrok právoplatného rozsudku záväzný predovšetkým pre sporové strany. Civilný sporový poriadok dôsledne sleduje líniu záväznosti rozhodnutia vydaného v sporovom konaní inter partes, a prakticky jedinú relevantnú výnimku predstavuje rozhodnutie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, kde je výrok rozhodnutia záväzný erga omnes. Výnimky z takto všeobecne stanovenej subjektívnej hranice záväznosti súdneho rozhodnutia stanovuje jednak samotný Civilný sporový poriadok (napr. § 228 ods. 2 CSP), ale aj osobitné predpisy (napr. Obchodný zákonník). Ak teda súd koná s niekým, kto nebol stranou právoplatne skončeného a rozhodnutého konania (a nejde pritom ani o subjekt, na ktorý je zákonom rozšírená subjektívna hranica záväznosti súdneho rozhodnutia), môže túto otázku posúdiť aj inak, teda výrok právoplatného rozsudku preň v tomto prípade záväzný pochopiteľne nebude (bližšie pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 834 a 835). Prejudicialita súdneho rozhodnutia znamená, že súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore strán (účastníkov konania), preto nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonom v § 228 CSP. Pokiaľ súd spomenutý prejudiciálny účinok ignoruje (nevezme za základ pre svoje rozhodnutie prejudikovaný hmotnoprávny vzťah a rozhodne v rozpore s prejudikovaným hmotnoprávnym vzťahom), nerešpektuje záväzné súdne rozhodnutie a koná v rozpore s ústavou, v zmysle ktorej môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ústavy). V zmysle tzv. prejudiciálneho účinku súdneho rozhodnutia, zakotveného v § 193 a § 194 CSP, súd musí v novom konaní rešpektovať prejudiciálny účinok právoplatného rozhodnutia u tých istých strán sporu (totožnosť strán nie je dotknutá rozdielnosťou ich procesného postavenia v oboch konaniach). Na iné osoby než účastníkov konania, v ktorom bolo rozhodnuté o prejudiciálnej otázke, resp. ich právnych nástupcov sa účinky právoplatného rozsudku môžu vzťahovať len v tých prípadoch, keď tak stanoví zákon (por. m.m. napr. uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 29. apríla 2010 sp. zn. 1Cdo/133/2009). Rovnako treba rešpektovať zásadu právnej istoty,

ktorá je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces a so zreteľom na to, že popretie prejudiciálnej záväznosti právoplatného súdneho rozhodnutia znamená zásah do stability práva a právnych vzťahov, ako aj do riadneho výkonu spravodlivosti (por. uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 31. januára 2012 sp. zn. 1Cdo/44/2010), odvolací súd nespochybňuje závery súdu prvej inštancie o jeho viazanosti prejudiciálnym účinkom súdom vymenovaných predchádzajúcich právoplatných rozsudkov súdu o tom istom hmotnoprávnom vzťahu tých istých sporových strán, ktorý je predmetom aj súdnej veci, len za iné žalované obdobie. Viazanosť týmto ich prejudiciálnym účinkom však znamená len toľko, že medzi stranami ide o nárok žalujúceho vlastníka na peňažnú náhradu za vecné bremeno zriadené zák. č. 66/2009 Z.z., ktorá otázka ako otázka posúdenia hmotnoprávneho nároku medzi stranami sporu v predmetnom spore nesmie byť opätovne a rozdielne posudzovaná a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie je neprípustné. Súd nemôže porušiť v § 228 ods. 1 CSP upravenú zákonnú viazanosť právoplatným rozhodnutím súdu, a aj v súdnej veci ten istý hmotnoprávny vzťah tých istých strán nesmel hmotnoprávne posúdiť inak, t. j. napr. ako nárok na náhradu škody, či zodpovednosť za vydanie bezdôvodného obohatenia a pod., t.j. podľa ustanovení iného hmotnoprávneho ustanovenia, či predpisu, pretože v tom prípade by tento ich prejudiciálny účinok ignoroval, t.j. pre svoje rozhodnutie v súdnej veci v rozpore so zákonom by nevzal za základ prejudikovaný hmotnoprávny vzťah a rozhodol by v rozpore s ním.

24. Omyl v aplikácii práva v dôsledku nesprávnej interpretácie správne použitej právnej normy na daný prípad súdom prvej inštancie odvolací súd posúdil názor súdu, že viazosť prejudiciálnym účinkom právoplatných rozsudkov sa vzťahuje nielen na hmotnoprávne posúdenie samotného právneho vzťahu medzi stranami, ale neprípustne aj na posúdenie povahy náhrady z tohto hmotnoprávneho vzťahu strán sporu vyplývajúcej a patriacej vlastníkovi zaťaženého pozemku za vykonávanie práva žalovaného faktickým zaberaním sporných pozemkov vyplývajúceho z vecného bremena zriadeného zákonom č. 66/2009 Z. z. ako plnenia opakovaného, kam táto viazosť týmto prejudiciálnym účinkom však podľa názoru odvolacieho súdu už nesiahá, keďže nejde o otázku samotného hmotnoprávneho vzťahu.

25. Odvolací súd uvádza, že ak právny vzťah, na základe ktorého žalobca v súdnej veci uplatňuje právo na peňažnú náhradu, medzi tými istými sporovými stranami súdom už bol riešený a právoplatne v iných súdnych konaniach pred bývalým Okresným súdom Košice II jeho rozsudkom vo veciach sp.zn. 34C/17/2017 vyriešený (hmotnoprávne posúdený) tak, že ide o peňažný nárok sporných pozemkov titulom náhrady za výkon práva žalovaného vyplývajúceho zo zákonom č. 66/2009 Z.z. zriadeného vecného bremena sporné pozemky držať a užívať, s poukazom na vyššie uvedené právne princípy je preto nespochybniteľné, že týmito rozsudkami vydanými v týchto iných súdnych konaniach otázka hmotnoprávneho vzťahu je právoplatne, nezmeniteľne a pre uvedených adresátov takto záväzne vyriešená a nemožno preto prehliadať aplikáciu § 194 ods. 1 a 2, § 288 ods. 1 a § 230 CSP na daný prípad v súvislosti s uvedeným prejudiciálnym účinkom týchto právoplatných rozsudkov súdov (viď v tomto znení aj rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/93/2024 zo dňa 30.9.2025), z ktorého aj odvolací súd vychádzal, čo sa týka nehnuteľnosti, ku ktorým má žalobca výlučne vlastníctvo a o ktorých rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 451 OZ titulom bezdôvodného obohatenia preto vecne nesprávne, keďže netreba zabúdať, že v otázke náhrady za zákonom č. 66/2009 Z.z. zriadené vecné bremeno je ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu aktuálna rozhodovacia prax dovolacieho súdu, od ktorej odvolací súd nemal dôvod sa odkloniť (§ 393 ods. 2 in fine a ods. 3 CSP, a contrario), jednotná v názore, že právo na zaplatenie peňažnej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva zákonom č. 66/2009 Z. z. má povahu jednorazového plnenia a patrí tomu, kto vlastníkom pozemku bol k 1.7.2009, t.j. v čase vzniku tohto zákonného vecného bremena zaťažujúceho jeho pozemok, ktoré sa premlčí márnym uplynutím trojročnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka) viď tak apel na rozhodovacia prax dovolacieho súdu ustálenú ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu (R 71/2018) v otázke priznávania jednorazovej náhrady za zákonné vecné bremeno podľa § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z. predstavujú rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. augusta 2019 sp. zn. 2Cdo/194/2018 a zo dňa 30. novembra 2020 sp. zn. 8Cdo/17/2019, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. augusta 2019 sp. zn. 2Cdo/194/2018 a zo dňa 30. novembra 2020 sp. zn. 8Cdo/17/2019, vychádzajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo dňa 14. apríla 2016 (R 73/2016) a sp. zn. 7Cdo/26/2014 zo dňa 24. marca 2016, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zariadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a konštatovali, že v nich vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zariadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z..

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/17/2019 odvoláva na akceptovanie vyššie uvedenej judikatúry ústavným súdom, napr. v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 227/2012 a v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 539/2020 zo dňa 28. októbra 2020, ktorým ústavný súd odmietol sťažnosť proti rozhodnutiu NS SR sp.zn. 2Cdo/194/2018, keď jeho závery nepovažoval za arbitrárne. Aj proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo/17/2019 bola podaná ústavná sťažnosť, ktorá bola rozhodnutím ÚS SR sp. zn. III. ÚS 537/2021 zo dňa 30. septembra 2021 odmietnutá pri rešpektovaní princípu subsidiarity, lebo o veci sťažovateľov prebieha konanie pred všeobecnými súdmi, spor nebol právoplatne rozhodnutý. Otázka priznávania náhrady za vecné bremeno podľa zák. č. 66/2009 Z.z. bola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu posudzovaná aj v rozhodnutiach, v ktorých sa preferuje priznanie jednorazovej náhrady, a to v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/99/2019 a sp. zn. 1Cdo/171/2021, ktoré odkazujú v tejto otázke na rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Cdo/17/2019, teda obe vychádzajú z jednorazovej náhrady. Rovnako z úvahy o jednorazovej náhrade vychádzal Najvyšší súd SR aj v rozsudku sp. zn. 2Cdo/151/2020 zo dňa 31. marca 2022.

27. Zodpovedaniu otázky, či v prípade, ak vznikol nárok na náhradu za vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z.z. vlastníkom pozemku pod stavbou, ktorá je povolená podľa platných právnych predpisov a prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok, má byť táto náhrada vo forme opakujúceho sa alebo jednorazového plnenia, sa venoval Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí zo dňa 27. apríla 2022 sp. zn. 5Cdo/175/2019. Odkázal pritom na závery rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/26/2014, 3Cdo/49/2014 a 8Cdo/17/2019, v ktorých bola riešená otázka náhrady za zákonné vecné bremeno v zmysle zák. č. 66/2009 Z.z. so záverom, že právo na náhradu pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona. Všetkými vyššie uvedenými rozhodnutiami bolo prekonané rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/2/2014 z 23. apríla 2015, ktoré vychádzalo zo záveru, že náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva možno priznať aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v § 2 zákona č. 66/2009 Z.z.. Najvyšší súd SR vo veci sp. zn. 5Cdo/175/2019 tiež uviedol (viď ods. 20. odôvodnenia), že vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z.z. treba pokladať vzhľadom na konštrukciu § 2 ods. 1 a 2 citovaného zákona za nútené obmedzenie vlastníkov síce na dlhý, ale zo zákona vopred určiteľný čas a jednorazová náhrada zohľadňuje povahu a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníka pozemku pri ustálení výšky tejto náhrady. Dovolací súd v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/175/2019 zotrval na názore o jednorazovej náhrade napriek argumentom odvolacieho súdu, ktorý v dovolaní napadnutom rozsudku vychádzal z odlišnosti vecného bremena upraveného zákonom č. 182/1993 Z.z. a zákonom č. 66/2009 Z.z., ktorú videl v časovom obmedzení (dočasnosti) vecného bremena vzniknutého podľa zákona č. 66/2009 Z.z. (do vykonania pozemkových úprav), pričom vecné bremeno vzniknuté zo zák. č. 182/1993 Z.z. je trvalým a konečným riešením usporiadania majetkovoprávných vzťahov vlastníkov bytov a nebytových priestorov k pozemku pod touto stavbou, teda v tomto zákone nie je trvanie vecného bremena žiadnym spôsobom obmedzené. Z týchto dôvodov odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku neaplikoval závery Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2014 a sp. zn. 3Cdo/49/2014, vzťahujúce na náhradu za vznik vecného bremena v zmysle zák. č. 182/1993 Z.z.. Následne odvolací súd s odkazom na rozhodnutie sp. zn. 4MCdo/2/2014 priznal náhradu vo forme opakovanej náhrady. Najvyšší súd konštatoval, že odvolací súd sa záverom o priznaní opakujúcej sa náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva vlastníka pozemku zastavaného stavbou vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku vecným bremenom vzniknutým v zmysle § 4 zák. č. 66/2009 Z.z. odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

28. Judikatúra najvyššieho súdu, akceptovaná aj ústavným súdom (napr. uznesenia zo dňa 3.5.2012 vo veci sp. zn. IV. ÚS 227/2012, zo dňa 7.8.2013 vo veci sp. zn. I. ÚS 474/2013, zo dňa 11.1.2012 vo veci sp. zn. I. ÚS 1/2012, zo dňa 3.11.2011 vo veci sp. zn. II. ÚS 506/2011) dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., pretože ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t.j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva, pretože pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov.

29. Teda rozhodovacia prax okresných aj krajských súdov v tejto otázke sleduje určujúcu rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít medzičasom sa zásadne zmenila a súčasne ak rozhodnutia prvoinštančných a ani odvolacích súdov netvorila ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ktorá je pre formovanie súdnej judikatúry určujúca. Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že k retrospektívnym účinkom zmenenej judikatúry dovolací súd zastáva vo svojich rozhodnutiach (sp. zn. 8MCdo/4/2014, 3Cdo/223/2016, 3Cdo/198/2017, 9Cdo/67/2020, 7Cdo/20/2021) stabilný názor, že pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu a iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti, ale nový právny názor je potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza (por. napr. rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo/144/2020 zo dňa 30.5.2022, sp. zn. 7Cdo/77/2020 zo dňa 24.8.2022, sp. zn. 2Cdo/113/2022 zo dňa 26.9.2024, sp. zn. 1Cdo/2/2023 zo dňa 30.10.2024).

30. Európsky súd pre ľudské práva okrem toho formuloval všeobecný princíp, podľa ktorého ani požiadavka právnej istoty a ani ochrana legitímneho očakávania nezahŕňa právo na ustálenú judikatúru (Unedic proti Francúzsku č. 20153/04). Judikatúra totiž nemôže byť bez vývoja a nie je vylúčené, aby, a to i pri nezmenenej právnej úprave, táto bola nielen doplňovaná o nové interpretačné závery, ale aj menená. I keď zmena judikatúry vyvoláva konflikt medzi požiadavkou právnej istoty a požiadavkou materiálnej správnosti súdneho rozhodnutia, v aplikačnej praxi súdov táto je možná. S ohľadom na ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, ktorý vo všeobecnosti je viazaný len zákonom, opodstatneným dôvodom odlišného právneho názoru môže byť aj vývoj judikatúry k posudzovanej otázke (pozri napr. rozhodnutia ústavného súdu vo veciach III. ÚS 46/2013 alebo II. ÚS 346/2008). Nový právny názor je potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania.

31. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, ak súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom vo forme opakovanej náhrady, viď výrok č. I. napadnutého rozsudku, vychádza jeho rozhodnutie z nesprávneho právneho názoru, keďže aj ústavný súd v náleze II.ÚS/369/2025-49 svoje skutočnosti ako aj záver odobril tým, že ide o konkrétny prípad a preto aj uviedol, že „v spore, z ktorého vyšiel prejednávaný návrh, môže byť okolnosťou odôvodňujúcou prekonanie skoršej judikatúry najvyšších súdnych autorít fakt, že ani po takmer 16 rokoch od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. nebol dosiahnutý jeho účel. Tým bolo prioritne definitívne usporiadanie vlastníckych vzťahov medzi vlastníkom pozemku a obcou, resp. vyšším územným celkom ako vlastníkom delimitovanej stavby, a to zákonom predpokladanými nástrojmi (§ 2 ods. 1 a 2 zákona), a nie ďalšie fakticky časovo neurčité (do vykonania pozemkových úprav) zakonzervovanie stavu núteného obmedzenia vlastníckeho práva vlastníka pozemku bez náležitej kompenzácie. Právny stav nastolený doterajšou judikatúrou a výkladom dotknutých právnych noriem nie je nad'alej ústavne udržateľný. Sťažovatelia ako vlastníci pozemkov nedisponujú žiadnym z oprávnení vlastníka (nuda proprietas), ktoré tvoria obsah vlastníckeho práva v dôsledku dotknutej právnej úpravy a jej konštantného výkladu všeobecnými súdmi o nároku len na jednorazovú odmenu (navyše premlčateľnú v kontraste s nepremlčateľným vlastníckym právom), ktorú nemožno považovať za primeranú pre časové obdobie obmedzenia 16 rokov, za ktoré malo dôjsť k vysporiadaniu práv zmluvne. Bremenom kladené na vlastníkov z dôvodu verejného záujmu je tak neprimerané a nezodpovedá požiadavkám proporcionality. Jediným dôvodom hraničnej ústavnej akceptovateľnosti dosiaľ bola dočasnosť tohto riešenia, ktorá však nevyvíjala tlak na mestá a obce pristúpiť k zmluvnému riešeniu nežiaduceho stavu. Len opakovaná náhrada blížiacia sa k trhovej hodnote môže predstavovať nastolenie spravodlivej rovnováhy medzi potrebami verejného záujmu a vlastníckym právom sťažovateľov, teda viesť k ústavne aprobovateľnému stavu v právnom štáte“.

32. Aplikujúc právne závery vyplývajúce z rozhodnutí vyšších súdnych autorít aktuálnych v čase rozhodnutia odvolacieho súdu, od ktorých odvolací súd nemal dôvod sa odchyliť, na skutkový stav v tomto spore prijal odvolací súd záver o nemožnosti priznania náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva opakovane až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom upraveným v zákone č. 66/2009 Z.z..

33. Pokiaľ žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného citoval bod 83 uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 289/2025 odvolací súd poznamenáva, že predmetné uznesenie neriešilo výslovne otázku povahy náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva vyplývajúcej zo zákona č. 66/2009

Z.z., nakoľko predmetom sporu bolo určenie, že nehnuteľnosť špecifikovaná v konaní nie je zaťažená zákonným vecným bremenom v zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 639/2004 Z.z. o Národnej diaľničnej spoločnosti. Všeobecné úvahy ústavného súdu prezentované v uvedenom rozhodnutí preto nie sú pre odvolací súd v tomto spore právne záväzné, a uvedené rozhodnutie nepredstavuje aktuálnu ustálenú súdnu prax vyšších súdnych autorít. Ústavný súd v uznesení PL.ÚS 12/2025-16 k rozhodovaniu súdov o náhrade za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z.z. v bode 24. potvrdil všeobecný princíp, podľa ktorého súdy majú možnosť vyvíjať judikatúru a túto i pri nezmenenej právnej úprave nielen dopĺňovať o nové interpretačné závery, ale aj meniť, keď (o.i.) uviedol: „ ... Navrhovateľ vyslovil názor, že považuje za nespravodlivé, ak by žalobcovi nebola priznaná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva len z dôvodu, že by pri zákonom vecnom bremene bola náhrada jednorazovej povahy. Podľa ústavného súdu nemôže byť dôvodom na podanie návrhu na nesúlad právnych predpisov nesúhlas navrhovateľa (v pozícii konajúceho súdu) so spôsobom interpretácie dotknutých právnych noriem inými súdmi, hoci aj v rozhodnutiach s precedenčným dopadom na posudzovaný spor (čl. 2 ods. 2 základných princípov CSP). Ani ustálená súdna prax nie je nemenná a odklon od nej je možný (s povinnosťou dôkladného a presvedčivého odôvodnenia, § 220 ods. 3 CSP). Evolútny vývoj judikatúry nie je v rozpore s riadnym výkonom spravodlivosti (podobne Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku Veľkej komory z 20.10.2011, K. L. a P. L. v. Turecko, č. 13279/05, ods. 58) a môže byť odôvodnený aj zmenou sociálnych alebo ekonomických pomerov alebo inými okolnosťami, ktoré môžu ospravedlniť rozdielny prístup k spôsobu vyvažovania dotknutých práv účastníkov právneho vzťahu. ...“ V tomto konkrétnom prípade nedošlo k zmene právneho výkladu v zmysle zrušenia napadnutých ustanovení zákona č. 66/2009 Z.z. zo strany Ústavného súdu, ktorý citovaným uznesením návrh mestského súdu odmietol z procesných dôvodov - nedostatku odôvodnenia a prejudiciálnosti. V odôvodnení uznesenia potvrdil existenciu sudcovskej judikatúry, ktorá sa zaoberala podobnými otázkami a uviedol, že ani prípadné zrušenie normy by neovplyvnilo povinnosť všeobecného súdu posúdiť právny vzťah podľa právnej normy účinnej v čase jeho vzniku a implicitne potvrdil, že všeobecné súdy sú povinné hľadať ústavne konformný výklad a súladné riešenia aj v prípadoch legislatívnych medzier alebo nejasností týkajúcich sa náhrady za vecné bremeno a dopracovať sa k spravodlivému riešeniu tak, aby bol v súlade s Ústavou a základnými právami, vrátane práva na ochranu majetku.

34. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v súlade s § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol a vo výroku pod č. II rozsudok z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

35. O nároku na náhradu trov celého konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol po rozhodnutí odvolacieho súdu neúspešný v rozsahu II. výroku, preto nemá nárok na náhradu trov konania (na súde prvej inštancie a náhradu trov odvolacieho konania) voči úspešnému žalovanému, ktorému tento nárok voči neúspešnému žalobcovi vznikol v rozsahu úspechu v tomto výroku č. I a neúspechu vo výroku č. II žalobcu a preto odvolací súd nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov konania, pričom v konaní ani žalovanému nevznikli trovy konania z jeho zastupovania v konaní. O výške tejto náhrady, o ktorej má rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc § 251 CSP, tak nie je dôvod v spore procesne konať .

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).